

Vzácné orchideje se šíří z Karpat

HRADČOVICE ■ Chráněné a velmi vzácné orchideje se rozšiřují stále dál od své „říše“ v nitru Bílých Karpat. Po Uherském Brodě nebo Vlčnovu objevili příznivci přírody vzácný vstavač vojenský u Hradčovic. Nález je o to vzácnější, že se nejedná o žádnou zvlášť chráněnou lokalitu. „Vstavač jsem našel na okraji staršího sadu nad obcí. Přestože na nalezišti rostou i některé jiné vzácné rostliny, tuto orchidej bych tam rozhodně nečekal,“ říká nálezce Jakub Šafář.

Kdo chce přesazovat, nepochodí

Odpověď na otázku, jak se orchidej do Hradčovic dostala, leží podle Šafáře ve vzdušnou čarou 16 kilometrů vzdálených Karpatech. „Orchideje totiž mají velmi malá a lehounká semínka. Tisíce semínek z jedné rostliny může vítr unášet desítky kilometrů. Z Bílých Karpat se proto musí šířit do okolí miliony semínek orchidejí. Zvláštní pak paradoxně je, že opustíme-li hranice CHKO, ihned se z krajiny vstavač vojenský vytrácí a dlouhé kilometry po něm není ani stopa. Proč se jedno semínko z milionů ujalo právě u Hradčovic, není tedy vůbec

jasné,“ tvrdí Šafář. Jistá je podle něj pouze skutečnost, že k přicestování semínka nedošlo letos ani vloni. Orchidejím totiž trvá i deset let, než se v půdě dostatečně vyvinou tak, aby mohly kvést.

„Spojitost s náhlým nálezem může mít i změna prostředí. Zmíněný sad mnoho let zarůstal a teprve před dvěma lety byl obcí vyčištěn od křovin, které jej stále více pohlcovaly. Nový přístup ke světlu pak mohl dát živořící rostlince impulz,“ přemýšlí Šafář.

Kdyby se někdo pokusil orchideje přesadit, nepochodí. Každá orchidej žije v úzkém soužití s různými půdními houbami a je na nich závislá. Při přesazení jsou však přerušena vlákna, kterými byla orchidej s houbami spojena, a rostlina hyne. Pokud by to i přesto někdo chtěl vyzkoušet, hrozí mu pokuta až padesát tisíc korun.

„Kromě zmiňovaných obcí byl ojedinělý nález učiněný i u Dolního Němčí. Nelze však vyloučit výskyt ani v dalších obcích v okolí, muselo by to být však ve vhodném biotopu,“ doplnil Jiří Barčík z brodského odboru životního prostředí.

LUKÁŠ FABIÁN